

Tverrprofesjonelt samarbeid

VEIEN TIL BEDRE TJENESTER

De aller fleste av oss vil trenge helse- og omsorgstjenester i løpet av livet, og mange av oss vil også være pårørende til noen som har behov for slike tjenester. Dessverre har alt for mange fått erfare at etater og tjenester ikke alltid samarbeider eller kommuniserer godt. I denne artikkelen presenterer vi tiltak som skal endre på dette.

LEVEALDER ENDRER OMSORGSBEHOVET

Forventet levealder i vesten har økt mer eller mindre kontinuerlig de siste 170 årene, bare avbrutt av verdenskriger og spanskesyken i 1918. Ny forskning viser at på bare de siste 30 årene har personer mellom 75-80 år betydelig bedre resultater både på mentale områder som korttidshukommelse og språklige evner, men også på fysiske evner som for eksempel muskelstyrke, reaksjonsevne og gåtempo. Den nye forskningen på dette området viser at det er to ting som skjer samtidig: For det første er de fleste av de ekstra leveårene vi får friske og gode år, vi får altså en økning av «midt i livet» årene.

Det at vi rett og slett blir veldig gamle, skaper et behov for en ekstra grad av omsorg og tjenester de aller siste årene vi lever. Vi vil derfor i økende grad trenge en aktiv samhandling mellom de ulike profesjonene innen helse- og omsorgssektoren.

For det andre gir det at vi rett og slett blir veldig gamle et behov for en ekstra grad av omsorg og tjenester de aller siste årene vi lever. Dette skaper helt nye problemstillinger og behov, og man vil i økende grad trenge en aktiv

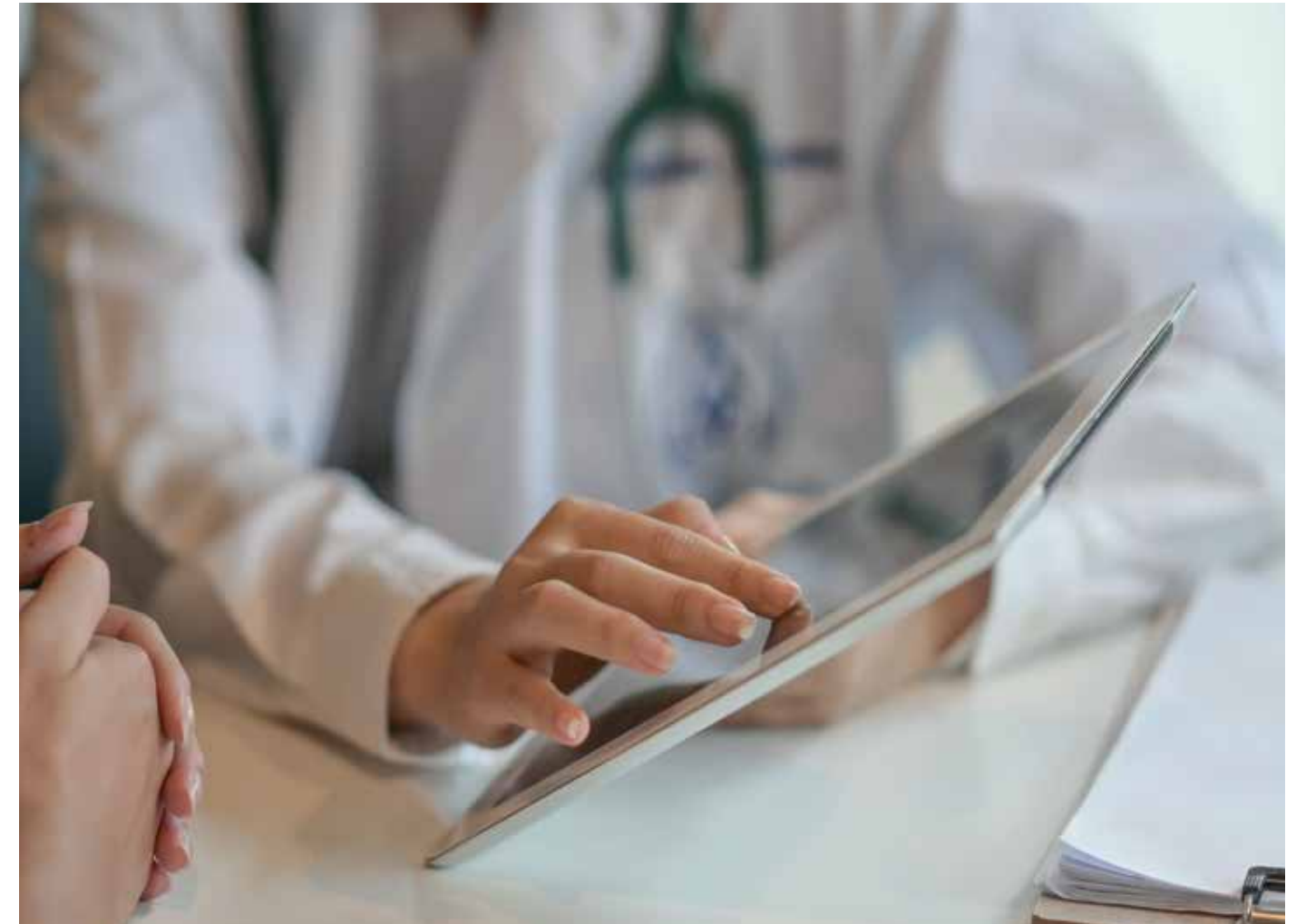
samhandling mellom de ulike profesjonene som skal ivareta personer med omsorgsbehov. I denne artikkelen vil vi gi et innblikk i hvordan kommunene kan samarbeide med utdanningsinstitusjoner for å forberede for en slik økt samhandling.

SAMHANDLINGSREFORMEN

Samhandlingsreformen, som ble vedtatt av Stortinget i 2010, skulle blant annet fremme samarbeid på tvers av ulike etater og profesjonsgrupper i helse- og sosialsektoren. Satsing på samhandling for å skape mer koordinerte tjenester for brukerne var en avgjørende faktor i denne reformen. Dette er også nedfelt i Lov om helsepersonell, §4: *«Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp som kan forventes ut fra helsepersonellens kvalifikasjoner, arbeidets karakter og situasjonen for øvrig. Helsepersonell skal innrette seg etter sine faglige kvalifikasjoner, og skal innhente bistand eller henvise pasienter videre der dette er nødvendig og mulig. Dersom pasientens behov tilsier det, skal yrkesutøvelsen skje ved samarbeid og samhandling med annet kvalifisert personell».*

TVERRPROFESJONELL SAMARBEIDSLÆRING

I stortingsmelding 13 (2011-2012) «Utdanning for velferd», ble det gitt tydelige føringer for utdanninger omtalt som velferdsutdanningene. Det ble pekt på nødvendigheten av å utdanne studenter med økt kunnskap om velferdssystemer, en helhetlig forståelse av rammene for tjenesteutøvelse, kompetanse i tverrprofesjonelt samarbeid og som har trening i å arbeide med personer med sammensatte behov. I denne stortingsmeldingen ble også begrepet «tverrprofesjonell

samarbeidslæring» introdusert, forkortet TPS. Utdanningsinstitusjonene forventes å tilrettelegge for at studenter i velferdsutdanningene arbeider sammen for å lære av, om og sammen med hverandre for å forberede seg på fremtidig yrkesutøvelse. Samarbeidslæring innebærer erfaringslæring. Det er gjennom å erfare møter med andre yrkesgrupper, å bli kjent med deres kompetanse og å oppleve at ulike kompetanser kan utfylle hverandre, –at man lærer å samarbeide eller samhandle. Stortingsmeldingen understreker også at slik samarbeidslæring i hovedsak bør legges til praksisdelen av

utdanningsløpene. I Kunnskapsdepartementets forskrift om felles rammeplan for helse- og sosialfagutdanninger inngår tverrprofesjonell samhandling som ett av tolv obligatoriske læringsutbytter som studentene skal kunne etter endt studieløp.

TVEPS

Universitetet i Bergen og Høgskulen på Vestlandet har gått sammen med kommunene Bergen og Øygarden for å gi studentene praksis sammen med i tverrfaglige grupper på mange ulike praksisarenaer,

Universitetet i Bergen og Høgskulen på Vestlandet har gått sammen med kommunene Bergen og Øygarden for å gi studentene praksis sammen i tverrfaglige grupper på mange ulike praksisarenaer.

med forkortelsen TVEPS. Disse TVEPS-gruppene består av 4 til 5 studenter fra studiene sykepleie, ergoterapi, fysioterapi, vernepleie, sosialt arbeid, barnehagelærer, helsesykepleier, psykologi, medisin, farmasi, tannpleie, logopedi, odontologi, musikkterapi, ernæring, bioingeniør og juss. På denne måten får studentene videreutvikle sin faglige kompetanse samtidig som de lærer å samarbeide tverrfaglig gjennom en praktisk, arbeidsplassbasert oppgave sammen med andre profesjonsstudenter og i dialog med personalet på arbeidsplassen.

**SLIK VIL MAN
BLANT ANNET OPPNÅ AT:**

- Studenten kjenner til andre helseprofesjoners kompetanse og hva disse kan bidra med på arbeidsplassen.
- Studenten kjenner betydningen av å samhandle med mennesker (pasient/bruker/barn), og ha tilegnet seg kunnskap om betydningen av tverrprofesjonelt samarbeid.
- Studenten kan formidle egen vurdering til samarbeidende profesjonsgrupper, og bruke egen faglig kompetanse i samarbeid med andre profesjonsgrupper til det beste for pasient/bruker/barn.
- Studenten kan delta aktivt i gjennomføring av en tverrprofesjonell utredelse av pasient/bruker.

Det er gjennom å erfare møter med andre yrkesgrupper, å bli kjent med deres kompetanse og å oppleve at ulike kompetanser kan utfylle hverandre, –at man lærer å samarbeide eller samhandle.

I NESTE UTGAVE:

PROSJEKT I SAMARBEID MED ELDRERÅDET I BERGEN KOMMUNE

Nils Mæle er nestleder i LOPs sentralstyre, og også leder i Bergen Eldreråd. Nils har hatt en sentral rolle i å få i stand et samarbeid mellom TVEPS og Eldrerådet i Bergen. Dette samarbeidet vil vi presentere nærmere i neste utgave av «Vi i LOP».

Samarbeidet du kan lese om i neste medlemsblad kan være til inspirasjon for mange eldreråd rundt omkring i landet, og her gir vi en liten smakebit på hva dette prosjektet handler om: Litt over 600 000 voksne i Norge er ikke-digitale: de bruker ikke datamaskin, nettbrett, smarttelefon eller internett, og de har svake eller manglende digitale ferdigheter. Over 80 prosent av disse er 60 år og eldre. Samtidig blir kommunene mer og mer digitale, og viktig informasjon spres nå nesten utelukkende digitalt. Dette fører til store utfordringer. I samarbeid med Eldrerådet i Bergen kommune skal TVEPS-studenter lage tverrprofesjonelle tiltaksplaner som skal løse konkrete problemstillinger på dette området.